Lietas Nr. 130051715
Lietas arhīva Nr. 1-0517-15/17

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā

Rīgā 2015.gada 3.septembrī

Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesas tiesnese I.Millere
rakstveida procesā izskatīja /pers. A/, personas kods /personas kods/, sūdzību par Ikšķiles novada pašvaldības Administratīvās komisijas 2015.gada 26.maija lēmumu Nr.D36195, administratīvā pārkāpuma lietas materiālus.

A p r a k s t o š ā d a ļ a

Reģionālās pašvaldības policijas (turpmāk – RPP) inspektors /S.L./ 2015.gada 21.aprīlī sastādīja administratīvā pārkāpuma protokolu DZNr.207914 par to, ka 2015.gada 24.martā plkst.11.57 /adrese/ konstatēts, ka /pers. A/ neizpildīja sev piederošā nekustamā īpašuma (zemes gabala) /adrese/ apsaimniekošanas pasākumus un neveica zāles nopļaušanu, lai novērstu kūlas veidošanos, norādot, ka ir pārkāptas Ministru kabineta 2004.gada 17.februāra noteikumu Nr.82 "Ugunsdrošības noteikumi" (turpmāk - Noteikumi Nr.82) 21.punkta prasības. Minētās darbības kvalificētas pēc Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa (turpmāk – Latvijas APK) 51.panta otrās daļas.

Ar Ikšķiles novada pašvaldības Administratīvās komisijas (turpmāk – Komisija) 2015.gada 26.maija lēmumu Nr.D36195 (turpmāk – Lēmums) nolemts uzlikt /pers. A/ naudas sodu 140 *euro* apmērā.

2015.gada 9.jūnijā Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesā saņemta /pers. A/ sūdzība, lūdzot Lēmumu atcelt.

Sūdzībā /pers. A/ norāda, ka grib apstrīdēt lēmumu Nr.D36195 par naudas soda 140 *euro* uzlikšanu par pērnās kūlas nepļaušanu. 2015.gada 21.aprīlī bija ieradies uz administratīvā protokola sastādīšanu un sniedza paskaidrojumu par apstākļiem, kas neļāva savlaicīgi sakopt īpašumu. Uz 21.aprīli īpašums /adrese/ jau bija sakopts. Iemesli, kas apgrūtināja savlaicīgu zāles nopļaušanu ir šādi – ir daudzbērnu ģimenes galva, sieva ir 2.grupas invalīde. Slodze ir liela, bez trešā darba, kas aizņem lielu daļu laika, vēl arī jāuzņemas papildus rūpes mājās (ēst gatavošana utt.). Turklāt nebija arī piemērota tehnika zāles pļaušanai.

Lūdz pārskatīt iespēju anulēt uzlikto naudas sodu.

Lēmumā norādīts, ka Komisija izskatīja **/pers. A/** sagatavoto RPP Ikšķiles nodaļas (turpmāk – IkN) inspektora /S.L./ 2015.gada 21.aprīļa administratīvā pārkāpuma protokolu DZ Nr.207914 (turpmāk - Protokols) un izvērtēja tam pievienotos dokumentus:

RPP IkN inspektora /S.L./ 2015.gada 24.marta ziņojumu uz 1 lp. ar fotofiksāciju uz 1 lp.;

RPP IkN priekšnieka /G.D./ 2015.gada 24.marta lēmumu „Par lietvedības uzsākšanu administratīvā pārkāpuma lietā" uz 1 lp.;

RPP IkN 2015.gada 24.marta paziņojumu par administratīvā pārkāpuma lietu un uzaicinājums ierasties RPP INP Nr.Ik-08-02/15/383 uz 1 lp.;

2015.gada 21.aprīļa /pers. A/ paskaidrojumu uz 1 lp.

Lieta izskatīta personas prombūtnē. Persona nav sniegusi paskaidrojumus Komisijai par neierašanās iemesliem.

RPP IN inspektors /S.L./ 2015.gada 24.martā konstatēja, ka nekustamais īpašums „/adrese/ (turpmāk - Nekustamais īpašums), kas pieder /pers. A/ ir nekopts, nav veikta zāles pļaušana, lai novērstu kūlas veidošanos. Pamatojoties uz minēto dokumentu, RPP IkN priekšnieks /G.D./ 2015.gada 24.martā pieņēma lēmumu par lietvedības uzsākšanu un uzaicināja personu ierasties RPP IkN 2015.gada 21.aprīlī paskaidrojuma sniegšanai.

2015.gada 21.aprīlī persona ieradās RPP IkN un sniedza paskaidrojumu, ka īpašums ir sakopts. Pamatojoties uz lietā savāktajiem pierādījumiem, RPP IkN inspektors 2015.gada 21.aprīlī sagatavoja Protokolu par Noteikumu Nr.82 21.punkta pārkāpšanu, par ko ir paredzēta atbildība Latvijas APK 51.panta otrajā daļā par zemes apsaimniekošanas pasākumu nepildīšanu un zāles nepļaušanu, lai novērstu kūlas veidošanos, uzliek naudas sodu fiziskām personām - no simtu četrdesmit līdz septiņsimt *euro*.

Zemes īpašnieka pienākums ir sakopt un uzturēt kārtībā savu nekustamo īpašumu, (pienākuma nepildīšana - bezdarbība). Kūlas veidošanās ir tieši saistāma ar iepriekšējā gadā nenopļautu zāli. Tātad kūla veidojas tikai no veciem, iepriekšējās veģetācijas sezonas, atmirušiem augiem - zāles, un bīstamība ir saistīta tieši ar kūlas veidošanos. Lai piemērotu sodu saskaņā ar Latvijas APK 51.panta otro daļu, nepieciešams konstatēt, ka persona nav izpildījusi zemes apsaimniekošanas pasākumus un nav nopļāvusi zāli, proti, ka /pers. A/ nav veicis nepieciešamās darbības, lai novērstu kūlas veidošanos.

Ņemot vērā minēto, Komisija konstatēja, ka ir pārkāptas Noteikumu Nr.82 21.punkta prasības. Tādējādi ir izdarīts administratīvais pārkāpums un Latvijas APK 22.pants paredz, ka administratīvais sods ir atbildības līdzeklis un tiek piemērots, lai personu, kura izdarījusi administratīvo pārkāpumu, audzinātu likumu ievērošanas un sadzīves noteikumu cienīšanas garā, kā arī lai tiklab tiesību pārkāpējs, kā arī citas personas neizdarītu jaunus pārkāpumus. Izvērtējot Komisijas rīcībā esošos pierādījumus, Komisija konstatēja, ka īpašums ir sakopts.

Izvērtējot vainu pastiprinošos/mīkstinošos apstākļus saskaņā ar Latvijas APK 33. un 34.pantu, Komisija ir konstatējusi vainu mīkstinošus apstākļus - pārkāpums ir novērsts.

Pamatojoties uz minēto un Latvijas APK 7., 8., 22., 23.panta pirmās daļas 2.punktu un 32.pantu, 51.panta otro daļu, 205.panta pirmās daļas 1.punktu un 210.panta pirmo daļu, Komisija *nolēma* **uzlikt /pers. A/ naudas sodu 140 *euro*** apmērā.

Tiesā saņemts Komisijas paskaidrojums, kurā norādīts, ka K*omisija* izvērtējot /pers. A/ 2015.gada 2.jūlija sūdzībā par Lēmumu minēto, uz šo situāciju attiecināmos normatīvos aktus un apstākļus, tās rīcībā esošos dokumentus, **pilnībā neatzīst iesniedzēja sūdzībā minēto argumentu pamatotību, norādot savus iebildumus un paskaidrojot sekojošo.**

Pēc Komisijas rīcībā esošās informācijas, iesniedzējam no 2011.gada 23.septembra pieder nekustamais īpašums N*ekustamais īpašums.*

2015.gada 24.martā pašvaldības policijas inspektors /S.L./ konstatēja, ka Nekustamajā īpašumā bija izveidojusies kūla, un tas apstāklis, ka iesniedzēja radītās kūla nav degusi un nav nopostījusi citām personām piederošos īpašumus, tādējādi radot reālus zaudējumus, nav iesniedzēja nopelns, bet tikai nejaušība vai apstākļu sakritība.

Komisija norāda iesniedzējam, ka lēmums ir pieņemts pamatojoties uz administratīvā pārkāpuma lietā esošajiem pierādījumiem - materiāliem par konstatēto administratīvo pārkāpumu, par kuru ir paredzēta atbildība Latvijas APK 51.panta otrajā daļā - „par zemes apsaimniekošanas pasākumu neizpildīšanu un zāles nepļaušanu, lai novērstu kūlas veidošanos, - uzliek naudas sodu fiziskajām personām no simt četrdesmit līdz septiņsimt euro, bet juridiskajām personām - no septiņsimt līdz divtūkstoš deviņsimt euro. ”

Ministru kabineta Noteikumu Nr.82 1.punktā noteikts, ka noteikumi nosaka ugunsdrošības prasības, kas fiziskajām un juridiskajām personām jāievēro, lai neatkarīgi no objekta īpašuma formas un atrašanās vietas novērstu un sekmīgi dzēstu ugunsgrēkus, kā arī mazinātu to sekas. Šo noteikumu 21.punktā noteikts, ka zemes īpašnieks (valdītājs) veic nepieciešamos pasākumus, lai objekta teritorijā nenotiktu kūlas dedzināšana.

Tātad kūla veidojas tikai no veciem, iepriekšējās veģetācijas sezonas, atmirušiem augiem - zāles, un bīstamība ir saistīta tieši ar kūlas veidošanos. Lai piemērotu sodu saskaņā ar Latvijas APK 51.panta otro daļu, nepieciešams konstatēt, ka persona nav izpildījusi zemes apsaimniekošanas pasākumus un nav nopļāvusi zāli, proti, ka iesniedzējs nebija veicis nepieciešamās darbības, lai novērstu kūlas veidošanos.

Izvērtējot Komisijas rīcībā esošos pierādījumus, konstatēja, ka ir pārkāptas Noteikumu Nr.82 21.punkta prasības. Tādējādi ir izdarīts administratīvais pārkāpums un Latvijas APK 22.pants paredz, ka administratīvais sods ir atbildības līdzeklis un tiek piemērots, lai personu, kura izdarījusi administratīvo pārkāpumu, audzinātu likumu ievērošanas un sadzīves noteikumu cienīšanas garā, kā arī lai tiklab tiesību pārkāpējs, kā arī citas personas neizdarītu jaunus pārkāpumus.

Zemes īpašnieka, konkrētajā gadījumā –iesniedzēja pienākums ir sakopt un uzturēt kārtībā nekustamo īpašumu (pienākuma nepildīšana - bezdarbība), kā rezultātā ir izveidojusies kūla.

Saskaņā ar Latvijas APK 9.panta pirmo daļu par administratīvo pārkāpumu atzīstama prettiesiska, vainojama (ar nodomu vai aiz neuzmanības izdarīta) darbība vai bezdarbība, kura apdraud valsts vai sabiedrisko kārtību, īpašumu, pilsoņu tiesības un brīvības vai noteikto pārvaldes kārtību un par kuru likumā paredzēta administratīvā atbildība.

Administratīvā pārkāpuma lietā nav strīda par to, ka iesniedzējs nav veicis darbības (bezdarbību), lai neveidotos kūla un nerastos kūlas ugunsgrēki, bet ir strīds par to, vai iesniedzējam, pie esošajiem apstākļiem bija pienākums: nopļaut zāli iepriekšējā gadā, pirms ir izveidojusies kūla; likvidēt kūlu, lai pavasara periodā novērstu potenciālas briesmas ne tikai videi, bet novērstu iespējamo zaudējumu rašanos un dzīvības apdraudējumu citām personām.

Iesniedzēja bezdarbības rezultātā varēja rasties kūlas ugunsgrēks, kas varēja nodarīt lielu postu un zaudējumus gan iesniedzējam, gan kaimiņu īpašumiem, nelaime var piemeklēt arī cilvēkus, jo Latvijā ir bijuši vairāki gadījumi (arī šogad!), kad kūlas ugunsgrēka gadījumā iet bojā cilvēki, nemaz nerunājot par dzīvniekiem un pārējo dzīvo radību.

Komisija atgādina iesniedzējam, ka katrs zemes īpašnieks vai lietotājs ir atbildīgs par savā īpašumā notiekošo, arī tad, ja normatīvo aktu pārkāpumu viņa īpašumā ir izdarījis kāds cits. Tāpēc īpašniekiem jāuztur kārtībā savi lauki, jāappļauj ceļmalas un pļavas, jākopj savi nekustamie īpašumi, lai tie neieaugtu zālē.

M o t ī v u d a ļ a

Izvērtējot lietā esošos rakstveida pierādījumus, tiesa atzīst, ka /pers. A/ sūdzība ir noraidāma.

Atbilstoši Noteikumu Nr.82 21.punktam, zemes īpašnieks (valdītājs) veic nepieciešamos pasākumus, lai objekta teritorijā nenotiktu kūlas dedzināšana.

Saskaņā ar Latvijas APK 51.panta otro daļu, par zemes apsaimniekošanas pasākumu neizpildīšanu un zāles nepļaušanu, lai novērstu kūlas veidošanos, uzliek naudas sodu fiziskajām personām no simt četrdesmit līdz septiņsimt *euro*, bet juridiskajām personām — no septiņsimt līdz divtūkstoš deviņsimt *euro*.

Latvijas APK 244.pants nosaka, ka institūcija (amatpersona) pierādījumus novērtē pēc savas iekšējās pārliecības, kas pamatota uz vispusīgi, pilnīgi un objektīvi izpētītiem visiem lietas apstākļiem to kopumā, pēc likuma un tiesiskās apziņas.

Latvijas APK 243.panta pirmā daļa paredz, ka pierādījumi administratīvā pārkāpuma lietā ir jebkuras Latvijas APK paredzētajā kārtībā iegūtas un noteiktā procesuālajā formā nostiprinātas ziņas par faktiem, kurus administratīvā pārkāpuma lietvedībā iesaistītās personas savas kompetences ietvaros izmanto, lai pierādītu administratīvā pārkāpuma esamību vai neesamību un noskaidrotu citus apstākļus, kam ir nozīme lietas pareizā izspriešanā.

Latvijas APK 243.panta piektā daļa paredz, kā pierādījumus var izmantot tikai ticamas, attiecināmas un pieļaujamas ziņas par faktiem. No minētā panta astotās daļas izriet, ka iegūtie fakti vai ziņas jāvērtē kopumā un savstarpējā sakarībā.

Saskaņā ar Latvijas APK 243.[1] pantu pierādīšanas līdzekļi administratīvā pārkāpuma lietā ir pie administratīvās atbildības sauktās personas paskaidrojumi; personu liecības; eksperta atzinums; kompetentās institūcijas atzinums; dokuments, kas satur ziņas par faktiem, rakstveidā vai citā formā; elektroniskie pierādījumi; procesuālajās darbībās rakstveidā vai citā veidā nostiprinātās ziņas par faktiem; lietiskie pierādījumi.

Sūdzībā /pers. A/ neapstrīd administratīvā pārkāpuma izdarīšanas apstākļus un to kvalifikāciju, līdz ar ko tiesa secina, ka lieta esošo pierādījumu analīze nav nepieciešama.

Sūdzībā /pers. A/ lūdz pārskatīt iespēju anulēt uzlikto naudas sodu.

Saskaņā ar Latvijas APK 21.panta pirmo daļu, ja ziņas par administratīvo pārkāpumu ir pietiekamas, lai konstatētu, ka izdarītais pārkāpums ir maznozīmīgs, institūcija (amatpersona), kurai piekritīga lietas izskatīšana, ir tiesīga neuzsākt administratīvā pārkāpuma lietvedību vai izbeigt uzsākto lietvedību un atbrīvot personu no administratīvās atbildības, aprobežojoties ar mutvārdu aizrādījumu.

Augstākās tiesas Senāta Administratīvo lietu departaments ir norādījis, ka administratīvais pārkāpums ir atzīstams par maznozīmīgu, ja, ņemot vērā konkrētās lietas apstākļus (tostarp izdarītā administratīvā pārkāpuma raksturu un citus lietā būtiskus apstākļus), administratīvā soda uzlikšana par izdarīto pārkāpumu nebūtu lietderīga. Citiem vārdiem, izdarītais pārkāpums ir tik nebūtisks, ka par to pārkāpējam nav nepieciešams uzlikt sodu, bet ir pietiekami izteikt mutvārdu aizrādījumu, kas ir preventīvs (audzinoša rakstura) līdzeklis, kas vērsts uz to, lai persona, kas izdarījusi administratīvo pārkāpumu, saprastu savas uzvedības prettiesiskumu un turpmāk to nepieļautu (*skat. Augstākās tiesas Senāta Administratīvo lietu departamenta 2009.gada 12.februāra spriedums lietā Nr.SKA-15/2009*).

Saskaņā ar Latvijas APK 22.pantu, administratīvais sods ir atbildības līdzeklis un tiek piemērots, lai personu, kura izdarījusi administratīvo pārkāpumu, audzinātu likumu ievērošanas un sadzīves noteikumu cienīšanas garā, kā arī lai tiklab tiesību pārkāpējs, kā citas personas neizdarītu jaunus pārkāpumus.

Lai pārkāpumu atzītu par maznozīmīgu, ir jāizvērtē Latvijas APK 32.panta otrajā daļā minētie apstākļi: pārkāpuma raksturs, pārkāpēja personība, viņa vainas pakāpe, mantiskais stāvoklis, atbildību mīkstinošie un pastiprinošie apstākļi, kā arī jāvērtē lietderības apsvērumi saskaņā Latvijas APK 22.pantā noteikto administratīvā soda mērķi. No minētā secināms, ka Latvijas APK 21.pants piešķir izvēli izvērtēt, vai Latvijas APK 22.un 32.pantā noteiktā mērķa sasniegšanai ir nepieciešams saukt pārkāpēju pie administratīvās atbildības, vai arī mērķi ir iespējams sasniegt, aprobežojoties ar mutvārdu aizrādījumu.

Vērtējot sūdzību tiesa uzskata, ka /pers. A/ sūdzībā nav minējis apstākļus, kas būtu atzīstami par īpašiem tādā nozīmē, lai izskatāmo gadījumu atzītu

par izņēmuma gadījumu, attiecībā par kuru būtu pamats atbrīvot no administratīvās atbildības.

Ievērojot minēto, tiesa atzīst, ka konkrētajā gadījumā nav konstatējami tādi priekšnosacījumi, lai /pers. A/ izdarīto administratīvo pārkāpumu atzītu par tik nebūtisku, kas būtu par pamatu Lēmuma atcelšanai, aprobežojoties ar mutvārdu aizrādījumu.

Tiesa secina, ka nekustamā īpašuma īpašniekam ir ne vien tiesības lietot savu īpašumu, bet arī pienākums uzturēt to kārtībā un sūdzībā norādītie apstākļi, kas apgrūtināja savlaicīgu zāles nopļaušanu, tas ir, esot daudzbērnu ģimenes galvai, sieva ir 2.grupas invalīde, liela slodze, nebija arī piemērota tehnika zāles pļaušanai, neatbrīvo sūdzības iesniedzēju no viņam tiesību normās noteiktā pienākuma uzturēt savu īpašumu pienācīgā kārtībā.

Administratīvais sods /pers. A/ uzlikts 140 *euro* apmērā, kas ir Latvijas APK 51.panta otrās daļas sankcijā paredzētais minimālais naudas sods, kāds paredzēts fiziskajām personām. Tādējādi tiesa atzīst, ka piemērotais sods – 140 *euro* apmērā ir tiesisks un atbilstošs izdarītajam pārkāpumam.

Ņemot vērā izdarītā pārkāpuma apstākļus, tiesa uzskata, ka sods ir piemērots pamatoti, ir pārkāpumam atbilstošs, samērīgs un atstājams spēkā.

Latvijas APK 289.^{13} panta trešā daļa nosaka, ja tiesnesis, izskatot sūdzību, atzīst, ka iestādes lēmumā ietvertais pamatojums ir pareizs un pilnībā pietiekams, viņš par sūdzību pieņemtā nolēmuma motīvu daļā var norādīt, ka pievienojas iestādes nolēmuma motivācijai. Šādā gadījumā izvērstāks argumentu izklāsts nav nepieciešams.

Tiesa pievienojas Lēmumā ietvertajai motivācijai un uzskata, ka Lēmumā ietvertais pamatojums ir pareizs un pilnībā pietiekams.

Ņemot vērā minēto, tiesa atzīst, ka Lēmums ir pamatots tā atcelšanai nav iemeslu, bet /pers. A/ sūdzība ir noraidāma.

Pamatojoties uz Latvijas 51.panta otro daļu, 243.- 244., 288., 289.^{6}, 289.^{12}, 289.^{13} pantu tiesa

n o s p r i e d a

noraidīt /pers. A/ sūdzību un **atstāt negrozītu** Ikšķiles novada pašvaldības Administratīvās komisijas 2015.gada 26.maija lēmumu Nr.D36195.

Spriedumu var pārsūdzēt Rīgas apgabaltiesā 10 (desmit) darba dienu laikā no pilna sprieduma paziņošanas dienas, iesniedzot apelācijas sūdzību Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesā. Pilns spriedums sastādīts un pieejams tiesas kancelejā **2015.gada 3.septembrī**.

Tiesnese I.Millere